

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

කෝරළෙයි පත්තු ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් හා වියදම් ගිණුම, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172(1) වගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට කෝරළෙයි පත්තු ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විසින් විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තව දුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති වීමේ අවදානම් හඳුනා ගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදු වන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදු වන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදු වන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මගහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මගහැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූවද අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.
- හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.
 - තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව,
 - අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
 - සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6(1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6(1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව, ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශය ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභාවට අයත් පුස්තකාල 07කට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පරිත්‍යාග ලෙස ලැබුණු පොත්වල මිල රු.9,180,775 කින් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබීමෙන් එම වටිනාකමින් වත්කම් වැඩියෙන් දැක්වුණි.	මේවා නිවැරදි කර වත්කම් ලෙස එකතු කිරීමට කටයුතු කරන බව.	වත්කම්වල වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදිව දැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහ පසුගිය වර්ෂවල මිලදී ගත් සහ පරිත්‍යාග ලෙස ලැබුණු පොත් 6,304 ක වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වත්කම් ලෙස දක්වා නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ අවසන් ගිණුම් වාර්තාවල එකතු කිරීමට කටයුතු කරන බව.	පොත්වල වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වත්කම් ලෙස දැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.
(ඇ) පාරිභෝගික භාණ්ඩ සහ විදුලි බුබුළු තොගයේ වටිනාකම රු.1,987,273 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.	-එම-	තොගයේ වටිනාකම ගිණුම්වල දැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.
(ඈ) සංචාරක අවන්හල් 04 කින් අයකළ යුතු කසළ බදු රු. 489,000ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	-එම-	ලැබිය යුතු ආදායම් ගිණුම්ගත කිරීමට පියවර ගත යුතුය.
(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ වර්ග 93 ක භාණ්ඩ 571ක් අපහරණය කර තිබූ නමුත් වත්කම්වල පිරිවැය තක්සේරු කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් අඩුකර දක්වා නොතිබුණි.	අපහරණය කළ වත්කම්වල පිරිවැය ගණනය කර වත්කම්වලින් එහි පිරිවැය අඩු කිරීමට කටයුතු කරන බව.	අපහරණය කළ වත්කම්වල පිරිවැය අඩුකර දැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.

1.6.2 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.25,548,271 ක් වටිනා ගිණුම් ශේෂ 06කට අදාළ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය, හිමිකාරිත්වය සනාථ කිරීම් ලේඛන සහ අනෙකුත් ලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	වත්කම්වලට අදාළ ලේඛන නඩත්තු කරන අතර ඒ පිළිබඳ දෝෂයන් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	වත්කම් ලේඛන යාවත්කාලීනව නඩත්තු කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 24(1) වගන්තිය	සභාව විසින් එහි පරිපාලන බල ප්‍රදේශයේ පවතින මාර්ග 740ක් සලකුණු කර ගැසට් නිවේදනයක් මගින් ප්‍රසිද්ධ කර නොතිබුණි.	මාර්ග පිළිබඳව ගැසට් පත්‍රයේ පලකිරීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව, හඳුනාගත් මාර්ග ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රසිද්ධ කිරීමට නොපමාව පියවර ගත යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය			
(i) මුදල් රෙගුලාසි 371 (5)	සභාවේ සන අපද්‍රව්‍ය මධ්‍යස්ථානය වෙනුවෙන් ලබාදුන් රු.3,344,907 ක අත්තිකාරම් හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට වර්ෂ 20කට අධික කාලයක සිට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	සන අපද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ අත්තිකාරම් ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබන බව.	අත්තිකාරම් ගෙවීම් හඳුනාගෙන ඒවා පියවීමට පියවර ගත යුතුය.
(ii) මුදල් රෙගුලාසි 571(1), (2) හා (3)	වර්ෂ 02කට වඩා පැරණි රු.1,664,637 ක කල් ඉකුත් වූ තැන්පතු අදාළ පුද්ගලයින්ට ආපසු ගෙවීමට හෝ ආදායමට මාරුකිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	වර්ෂ 02කට වඩා වැඩි කල් ඉකුත් වූ තැන්පතු නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	කල් ඉකුත් වූ තැන්පතු හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම් ඉක්මවූ ආදායම රු. 65,381,930 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු. 45,931,332ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේ න්තුගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
වරිපනම් හා බදු	22,600,000	1,340,170	1,340,170	--	1,700,000	1,043,235	1,043,235	--
කුලී	16,469,600	9,273,392	9,225,892	21,336,628	11,924,000	30,350,442	9,013,814	21,336,628
බලපත්‍ර ගාස්තු වෙනත් ආදායම්	3,973,000	6,196,045	6,196,045	--	3,739,000	6,169,256	6,169,256	--
	<u>16,290,000</u>	<u>10,245,569</u>	<u>10,245,569</u>	<u>545,000</u>	<u>27,695,000</u>	<u>11,898,919</u>	<u>11,353,919</u>	<u>545,000</u>
එකතුව	<u>59,332,600</u>	<u>27,055,176</u>	<u>27,007,676</u>	<u>21,881,628</u>	<u>45,058,000</u>	<u>49,461,852</u>	<u>27,580,224</u>	<u>2,881,628</u>

2.2.2 ආදායම් රැස් කිරීමේ කාර්යසාධනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) කුලී බදුකුලී හිමියන් 55ක ගෙන් අයවිය යුතු හිඟ බදුකුලී ආදායම් සහ වාහන කුලියට දීමෙන් ලැබිය යුතු හිඟ වාහනකුලී එකතුව රු.23,714,030 ක් වර්ෂ 03 සිට වර්ෂ 11කට අධික කාලයක සිට හිඟවී පැවතුණි.	අදාළ අයගෙන් නිසි අයුරින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	හිඟවී කඩකුලී හා බදු කුලී අයකර ගැනීමට නොපමාව කටයුතු කළයුතුය.
(ආ) බලපත්‍ර ගාස්තු 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 149 වගන්තිය ප්‍රකාරව, 1968 අංක 14 දරන සංචාරක සංවර්ධන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි කර ඇති ඕනෑම අවන්හලක හෝ නවාතැන්පලක දළ ව්‍යාපාරික ආදායමෙන් සියයට එකක් නොඉක්මවන බලපත්‍ර ගාස්තුවක් අය කළ යුතු වුවද, සභා පරිපාලන බල ප්‍රදේශය තුළ ලියාපදිංචි සංචාරක ආශ්‍රිත ආයතන සහ සේවා සපයන්නන් 17 කින් රු. 100,000 ක ස්ථාවර බලපත්‍ර ගාස්තුවක් පමණක් අය කිරීම හේතුවෙන් පනතේ විධිවිධාන යටතේ අයකර ගත හැකි ආදායමක් අහිමි වෙමින් පැවතුණි.	අයකිරීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව, නියමිත බලපත්‍ර ගාස්තුවක් අය කිරීමට නොපමාව පියවර ගත යුතුය.

(ඇ) අනෙකුත් ආදායම්

බදු ගිවිසුමට අනුව, හිඟ බදුකුලී මුදලින් සියයට 10 ක දඩයක් බදුකරුගෙන් අයකර ගත යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත්, වර්ෂ 06 කට අධික හිඟ බදුකුලී රු. 20,242,578 ක් සඳහා කිසිදු දඩයක් සභාව විසින් අයකර නොතිබුණි.	බදු සම්බන්ධයෙන් අදාළ ගිවිසුමට අනුව දඩ මුදල පාර්ශවයන්ගෙන් හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට කඩිනම් අයකර ගැනීමට පියවර පියවර ගත යුතුය. ගනිමින් පවතින බව.
--	--

(ඈ) මුද්දර ගාස්තු

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා ලැබිය යුතු පසුගිය වර්ෂ 14ක් සඳහා වූ මුද්දර ගාස්තු රු. 18,378,567 ක් ආපසු ලබාගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් මුද්දර ගාස්තු ආපසු අයකර ගැනීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.
---	--

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2018 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දක්වා පැවැති රු.509,634ක අත්තිකාරම් කපාහැර තිබුණි. මෙම කපාහැරීමට අදාළ විධිමත් අනුමැතිය සහ සභාවේ තීරණ විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට නිසි පියවර ගනු ලබන බව.	විධිමත් අනුමැතිය සහ සභාවේ තීරණ විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) ජේසිබී යන්ත්‍රය අළුත්වැඩියා කිරීම සඳහා රු.3,649,438 ක් වැයකර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ කිසිදු ආදායමක් උපයා නොතිබුණි. එමෙන්ම වර්ෂය තුළ දී සභාව විසින් පුද්ගලික ජේසිබී යන්ත්‍ර 06 වතාවක් කුලියට ලබාගෙන රු.1,904,700 ක් ගෙවා තිබුණි.	මහජනතාවගේ ඉල්ලුම සහ ගංවතුර ආපදාවන්හිදී අවශ්‍යතාවය මත, පුද්ගලික අයගෙන් JCB වාහනය කුලියට ගනු ලබන බව.	සභාවේ යන්ත්‍රය කාර්යක්ෂමව භාවිතා කර ආදායම් ඉපැයීමට පියවර ගත යුතුය.

3.2 මතභේදාත්මක ස්වරූපයේ ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාවේ පරිපාලන සීමාවන් තුළ පාසිකුඩා ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති ඇඳුම් මාරු කරන කාමර සහ නාන කාමර සඳහා ජල සැපයුම් ගාස්තු සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය සමඟ ඇති කරගත් අවබෝධතා ගිවිසුම විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. තවද, ජල භාවිතය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක ලැයිස්තුවක් නොමැතිව සභාව විසින් රු. 1,000,000 ක් ගෙවීම් කිරීම සහ තීරණ හා රජයේ මූල්‍ය රෙගුලාසිවලට පටහැනිව, සිදුකර තිබුණි.	සංචාරක අධිකාරිය සමඟ ගිවිසුම අළුත් කිරීමේ පදනම මත ලේකම්වරයාගේ තීරණයට අනුකූලව ගෙවීම් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති බව.	සභා තීරණ හා රජයේ මූල්‍ය රෙගුලාසිවලට අනුකූලව ගෙවීම් සිදු කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

3.3 නිෂ්කාර්ය හා ඌන උපයෝජිත දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභාවේ හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමේ අරමුණින් 2022 වර්ෂයේ රු.600,000ක් වැයකර මිලදීගත් අන්තර්ජාල පැකේජය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් නිෂ්කාර්යව පැවැතුණි.	නිවැරදි කිරීමට පියවර ගනු ලබන බව.	අන්තර්ජාල පැකේජය භාවිතා කර හිඟහිටි ආදායම් අය කිරීමට නොපමාව පියවර ගතයුතුය.
(ආ) සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මිලදීගත් රු.1,082,500 ක් වටිනා මල්ටි චොපර් යන්ත්‍රය (Multi Chopper) සහ කැරකෙන පෙරන යන්ත්‍රය (Rotating Strainer) වර්ෂ 04 ක කාලයක් අභාවිතව පැවතුණි.	-එම-	අදාළ යන්ත්‍ර ඵලදායීව උපයෝජනය කළ යුතුය.
(ඇ) 2022 වර්ෂයේදී රු.4,157,781කට ඉදිකළ වාහන අළුත්වැඩියා මධ්‍යස්ථානය සහ එම මධ්‍යස්ථානය සඳහා මිලදීගත් රු.1,627,346 ක් වූ ජලය පොම්ප කිරීමේ යන්ත්‍ර ඇතුළු වර්ග 14ක වාහනවල උපකරණ භාවිතයකින් තොරව සහ පරිශ්‍රයේ නිෂ්කාර්යව පැවැතුණි.	වාහන නඩත්තු මධ්‍යස්ථානය සම්බන්ධයෙන් අඩුපාඩුව පැවැති කාර්යයන් සම්පූර්ණ කර කඩිනමින් ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයට පත්කරනු ලබන බව.	වාහන අළුත්වැඩියා මධ්‍යස්ථානය සහ එහි යන්ත්‍රෝපකරණ භාවිතා කිරීමට පියවර ගතයුතුය.
(ඈ) පළාත් පාලන සංවර්ධන සභාය ව්‍යාපෘතිය යටතේ රු.16,253,511ක් වැයකර ඉදිකළ බහාළුම් කඩකාමර 04ක් යෝජිත පරිදි නියමිත ප්‍රතිලාභීන් 16කින් ප්‍රතිලාභීන් 04කට ලබාදී ආදායම් ඉපැයීමට සභාව පියවර ගෙන නොතිබුණි.	නියමිත ප්‍රතිලාභීන් 4 දෙනෙකුට අයත් බහාළුම් සම්බන්ධයෙන් එම ප්‍රතිලාභීන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි නව ස්ථානයකට ගෙන ගොස් තබා ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගනිමින් පවතින බව.	බහාළුම් කඩකාමර ප්‍රතිලාභීන්ට ලබාදී ආදායම් ඉපැයීමට කඩිනමින් පියවර ගතයුතුය.

3.4 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වෙනත් අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තුවල නමින් වූ වාහන 16ක අයිතිය සභාවට පවරා ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	වාහනවල අයිතිය සභාවට පවරා ගැනීමට පියවර ගනු ලබන බව.	සභාව විසින් භාවිතා කරන වාහනවල අයිතිය පවරා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.
(ආ) පසුගිය වර්ෂ 01 සිට 05ක් දක්වා කාලයක් අක්‍රීය තත්ත්වයෙන් පැවැති වාහන 18 ක් අළුත්වැඩියා කර නැවත භාවිතා කිරීමට හෝ වෙන්දේසියේ විකිණීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	අළුත්වැඩියා කළහැකි සියළු වාහන අළුත්වැඩියා කිරීමට කටයුතු කරන බව.	අක්‍රීය වාහන අළුත්වැඩියා කිරීමට හෝ විධිමත්ව අපහරණය කිරීමට කඩිනමින් කටයුතු කළ යුතුය.

3.5 ව්‍යාපෘති, මෙහෙයුම් හෝ මූලධන කාර්යයන්හි ප්‍රමාදයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ සුනඛ රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයේ කටයුතු ආරම්භ කර ඒ සඳහා රු. 3,000,000 ක වියදමක් දරා තිබූ නමුත්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා නොගෙන අත්හැර දමා තිබුණි.	සුනඛයන් රැකබලා ගැනීම තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇති අතර, වර්තමානයේ පවතින සම්පත් මත පදනම්ව අනාගත ආදායම් ලබාගැනීමට හැකි ව්‍යාපෘති සිදු කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇති බව.	ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට පෙර ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදුකළ යුතු අතර සභා අරමුදල් ඵලදායීව උපයෝජනය කළ යුතුය.

3.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයේ පුරප්පාඩු 16ක් පිරවීමට සභාව විසින් ක්‍රියාමාර්ග නොගැනීමෙන් සභාවේ මූල්‍ය හා පරිපාලන කර්තව්‍යයන් මන්දගාමී ආකාරයෙන් පැවැතුණි.	සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබන බව.	කාර්ය මණ්ඩල පුරප්පාඩු පිරවීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ, ඉන්ධන ඇණවුම් අවිධිමත් ලෙස භාවිතා කරමින් මුදල් වංචාවේ යෙදීම සම්බන්ධයෙන් වැඩ තහනමට ලක් වූ සංවර්ධන නිලධාරියෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.1,359,747 ක මුදලක් අයකර ගැනීමට සභාව විසින් පියවර ගෙන නොතිබුණි.	අදාළ පුද්ගලයාගෙන් අයකර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබන බව.	අදාළ පුද්ගලයාගෙන් සිදුවූ පාඩුව අයකර ගැනීමට කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.
(ඇ) ආපදා සහ අනෙකුත් ණය සම්බන්ධයෙන් විශ්‍රාම ගිය, මියගිය සහ විදේශගත වූ නිලධාරීන් 05කගෙන් එකතුව රු. 445,208 ක් වර්ෂ 02කට අධික කාලයක සිට හා ස්ථානමාරුවීම් ලබාගිය සේවකයින් 19කගෙන් රු. 32,137 ක් වර්ෂ 11ක සිට අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	අදාළ අයගෙන් අයකර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති බව.	හිඟහිටි සේවක ණය අයකර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

4 ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.	සුදුසු පියවර ගනිමින් පවතින බව.	වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2019 ජනවාරි 12 දිනැති අංක DMA/01-2019 දරන කළමනාකරණ විගණන වක්‍රලේඛයේ 6 ඡේදය ප්‍රකාරව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අනුමත කළ අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහනක් නොතිබුණි. තවද, සභාවේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතුද සිදුකර නොතිබුණි.	අභ්‍යන්තර විගණන කමිටු ස්ථාපිත එහි කාර්යයන් පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් උපදෙස් ලබාදී ප්‍රමාණවත් කටයුතු කරගෙන යනු ලබන බව.	වක්‍රලේඛයට අනුව, අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහනක් සකස් කර, අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සිදු කිරීමට නොපමාව පියවර ගත යුතුය.

4.3 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ සභාවේ වියදම් වාර්තාව ප්‍රකාරව, සුභ සාධන වැඩසටහන් 05ක් සඳහා වැය විෂයන් 15ක් යටතේ ලබාදුන් රු.9,400,000ක ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය නොකර ඉතිරිවී පැවැතුණි.	ආදායම් හිඟය වර්තමානයේ පවතී. ප්‍රමාණවත් ආදායම් ලැබීමේදී මෙවැනි සුභසාධන කාර්යයන් හැකි අයුරින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බව.	ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම හා ඒවා උපයෝජනය විදීමත් කළ යුතුය.

4.4 පාරිසරික ගැටළු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව විසින් වාර්ෂිකව දිරාපත් නොවන අපද්‍රව්‍ය මෙට්‍රික් ටොන් 266 ක් සහ දිරාපත් වන අපද්‍රව්‍ය මෙට්‍රික් ටොන් 3,287 ක් එකතු කරනු ලැබුවද, මෙම අපද්‍රව්‍ය භාවිතා කර කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීමට හෝ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමට පියවර නොගෙන බැහැර කර තිබුණි.	දිරාපත් වන අපද්‍රව්‍ය මගින් කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීමට කටයුතු සිදුකරන බව.	සන අපද්‍රව්‍ය භාවිතා කර කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීමට හෝ ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට භාවිතා කිරීමට පියවර ගත යුතුය.